

Handleiding onderzoeksmatjes

Onderwijsbehoeften

Jonge, mogelijk begaafde, kinderen hebben vaak een enorme honger naar kennis. Zij stellen veel en meestal andere vragen dan hun klasgenootjes. Thema's vinden ze interessant maar gaan voor hen niet diep genoeg. Daar komt bij dat ze meestal beschikken over een brede algemene ontwikkeling en veel kennis over de onderwerpen die hen interesseren.

Voordelen van de onderzoeksmatjes

Deze kinderen kunnen lang niet altijd lezen en weten nog niet precies hoe informatie te verzamelen en te kaderen. Ze denken divergent en associëren veel. Dit betekent dat ze hun zoektocht naar de juiste informatie nog niet zelf kunnen kaderen.

Binnen je groep heb je niet de tijd om deze kinderen individueel tegemoet te komen en te begeleiden hierbij. Zij hebben feedback nodig om gemotiveerd te blijven en door te zetten. De onderzoeksmatjes kunnen je hierbij helpen. Ze vragen enige voorbereiding maar die kun je eventueel ook uit handen geven aan bijvoorbeeld ouders. Voorwaarde is wel dat de ouders niet zelf met hun kind aan deze leervragen gaan werken.

De matjes zijn verder niet bedoeld als opdracht maar om aan te sluiten bij vragen/interesses van kinderen zelf. Ze hebben, wanneer ze er eenmaal bekend mee zijn, genoeg aan jouw input tijdens je service-ronde door de groep.

Deze eerste 5 matjes zijn te gebruiken bij onderwerpen die vaak de interesse hebben van kinderen. Het matje kan opgehangen worden of gekopieerd/geplakt worden op bijvoorbeeld een schildervel of Engels karton. Dit, wanneer je er direct op wilt laten werken.

Doelen:

- Tegemoet komen aan honger naar informatie.

- Zelf een rol spelen in het zoeken naar informatie (niet alleen maar consumeren).
- Leren om zelf vast te leggen en/of te delen van wat je hebt geleerd.

Aanbieden

Je biedt het matje aan samen met boeken over het onderwerp. Lezen hoeft niet altijd, al bladerend de plaatjes bekijken geeft ook veel informatie.

Kinderen uit een hogere groep of je stagiaire kunnen een keertje wat voorlezen als dat handig is. Dit hoeft niet het hele boekje te zijn, maar de stukjes die kinderen zelf uitkiezen of die duidelijk antwoord geven op hun vragen. Zelf zou ik hierbij niet de eigen ouder inschakelen. Je wilt dit voor het kind als school aanbieden. Soms neigen deze kinderen ernaar thuis meer te leren dan op school. Het gevaar is dat zij school niet meer serieus zien. Daarom is het handig in dit geval school en thuis voor het kind duidelijk te scheiden.

Je kunt – bijvoorbeeld op een tablet – filmpjes klaarzetten die geschikt zijn. Denk daarvoor aan Klokhuis Archief of de beeldbank van Schooltv.

Verwerking

De kinderen kunnen een of meerdere vragen op het onderzoeksmatje verwerken op een manier die bij hen past. Denk aan:

- Een tekening of knutselwerk maken
- Plaatjes vinden en opplakken,
- Eventueel tekst stempelen of schrijven erbij (Voor het grootste deel zelf!)
- Erover vertellen in de kring
- Enzovoort

Kies deze verwerkingsvorm van tevoren met het kind samen uit zodat het niet voor een verrassing komt te staan. Denk eraan dat het hier niet gaat om een prachtig product maar om het veroveren van informatie en dit enigszins vastleggen.

Afsluiting

Het is belangrijk om de activiteit af te ronden binnen een tijd die voor het kind is te overzien. Dit zorgt er ook voor dat de motivatie van het kind op peil blijft. Een mogelijke planning is om er binnen 2 weken 4 keer tijdens de speelwerkles aan te werken. Daarna kan er verteld worden in de kring of kan een verwerking in de kring worden gepresenteerd. Dit is zeker een moment dat leuk is om weer met ouders te delen. Nodig ze uit en laat ze genieten van hun kind. Verwacht je dat ze erg kritisch zullen reageren naar het kind bereid hen dan even voor: het hoort een feestelijk moment te zijn!

Veel plezier en succes!